

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Romssa ja Finnmárkku stáhtahálddašeaddji
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija

Vår dato:

19.08.2021

Vår ref:

2021/5645

Deres dato:

28.05.2021

Deres ref:

20/279

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon

Morten John Mikkel Utsi, 78 48 46 08

Høring - forslag om forskrift om tilgjengeliggjøring av reintall internt i reindriften

Viser til høringsdokument datert 28.05.2021, med frist for uttalelse satt til 26.08.2021. Nedenfor har reindriftsavdelingen hos Statsforvalteren i Troms og Finnmark kommet med innspill til forskriftsutkastet.

1. I forskriftsutkastets § 2 er det definert hvem som kan få innsyn i reintall: «en person som har rein i siidaandel eller sideordnet rekrutteringsandel jf. reindriftsloven § 9 første og andre ledd og § 10 andre ledd.

Lovteknisk foreslås det at ordlyden presiseres bedre for å favne om de som har rein i eget merke slik som høringsbrevet legger opp til, og følge systematikken i reindriftsloven slik den bruker betegnelsen «reineier» videre i loven. Statsforvalteren foreslår å bytte ut «reindriftsutøver» i hele forskriftsutkastet med «reineier». I stedet for å bruke en ny betegnelse i forskriftsverket til loven, så foreslås det at man bruker betegnelsen «reineier» slik det er gjort ellers i reindriftsloven og forskriftene til loven.

Statsforvalteren ser også utfordringer med reineiere som ikke er myndige eller som er underlagt vergemål. Statsforvalteren har ikke myndighet til å pålegge taushetsplikt for reineiere i disse kategoriene, dersom de har bedt om innsyn i reintall. Det må vurderes om det er behov for å presisere nærmere at innsyn bare kan gis til personer som kan pålegges taushetsplikt.

Ny ordlyd i § 2 foreslås å lyde følgende:

«Med *reineier* menes i denne forskriften en person som har rein i siidaandel eller sideordnet rekrutteringsandel, jf. reindriftsloven § 9 første og andre ledd og § 10 andre ledd.»

Ny ordlyd i § 1 foreslås å lyde følgende:

«Formålet med denne forskriften er å legge til rette for forutsigbarhet og trygge rammevilkår i reindriften ved at *reineiere* har tilgang til opplysninger om reintall på siidaandelsnivå i eget *reinbeitedistrikt*»

Lovteknisk foreslås også at termen «reinbeitedistrikt» brukes i reindrifftsloven, og er nærmere definert i reindrifftsloven § 42.

2. Etter forskriftens ordlyd kan reieneieren få innsyn i samtlige siidaandelers reintall i eget reinbeitedistrikt. Ordlyden tilsier at reintallet for alle siidaandeler kan gis ut, men at de ikke kan deles inn på reieneiernivå. Det vil si at kun siidaandelenes totaltall, og ikke reintallet fordelt på medlemmer i siidaandelen.

Reindrifftslovens system er store reinbeitedistrikter som består av siidaer. Vi har noen slike i Finnmark, med blant annet distrikt 16 i Øst-Finnmark, og sonedistriktene i Vest-Finnmark. Statsforvalteren setter spørsmålstejn ved om en slik ordning vil være hensiktsmessig, spesielt i «stordistrikter», eller vil åpenheten føre til at reintallene til siidaandelene i enkelte reinbeitedistrikter blir for tilgjengelig. Noe som igjen kan føre til utilsiktede virkninger, som f.eks. økt mobbing på skolen eller i samfunnslivet ellers.

Eksempel: Hvis man sier at det i reinbeitedistrikt 16 er ca. 70 siidaandeler, og hver siidaandel har 4 - 5 medlemmer i snitt, så betyr det at mellom 300 - 350 personer har tilgang til reintallene i distriktet, uten at alle nødvendigvis har et behov for å ha kjennskap til reintallet til hverandre.

Etter Statsforvalterens syn er det ikke slik at alle reieneiere i et reinbeitedistrikt har behov for innsyn i reintallet til alle siidaandelene i reinbeitedistriktet. Det er tilstrekkelig at siidaandelsledere har den tilgangen. Et vanlig medlem/ reieneier i en siidaandel er ikke gitt like klart ansvar/ plikt til å planlegge for driften i et reinbeitedistrikt som en siidaandelsleder. Dette kommer klart frem i bl.a. reindrifftslovens § 10 der leder av siidaandel bestemmer hvem som får eie rein i andelen, og hvor mye rein. Etter § 49 er det leder av siidaandel som er stemmeberettiget, eller den som får tildelt stemmer av leder. Etter Statsforvalterens syn vil en reieneier derfor ikke ha like stort behov for å sikre forutsigbarhet og trygge rammevilkår på egne vegne, da vedkommende uansett må forholde seg til leder av siidaandel som har ansvaret for driften.

3. Til § 3 forslås det at ordlyden endres slik «Statsforvalteren skal uten unødige opphold kontrollere at den som ber om innsyn er reieneier og gi reieneieren innsyn i henhold til § 3 ved brev per post eller digital postkasse». Statsforvalteren foreslår å ta bort henvisningen til § 2 fordi den har allerede definert hva man mener med reieneier i denne forskriften, og det blir overflødig å henvise tilbake til den igjen.
4. Statsforvalteren er noe usikker på om det er heldig å ha måtene for innsyn med i forskriftens ordlyd i § 3. Dette virker litt for detaljert, og kan over tid bli utilsiktet begrensende for hvordan statsforvalteren skal utøve sin virksomhet. Teknologiske løsninger endrer seg, det samme gjør interne datasikkerhetsinstruksjoner for bruk av ulike teknologiske løsninger. Offentlighetsloven formulerer sin hovedregel for hvordan innsyn skal gis slik: «Organet fastset ut frå omsynet til forsvarleg saksbehandling korleis eit dokument skal gjerast kjent» se § 30. Av den grunn forslår statsforvalteren at ordlyden formuleres noe liknende: «gi reieneieren innsyn i henhold til § 3 skriftlig på egnet måte».
5. Til § 6 foreslår Statsforvalteren å bruke ordlyden i forvaltningsloven § 13 b. Slik forskriftsutkastets ordlyd er nå er den litt for snever til å kunne omfatte hele bredden av

taushetsplikten. Taushetsplikten er mer omfattende og gjelder også hvordan opplysningene oppbevares slik at de ikke skal komme uvedkommende til hende. Videre er det et krav i forvaltningslovens § 13 b siste ledd at hvis taushetsbelagte opplysninger gis til part i saken så kan de kun brukes til det formålet som begrunner at partene har rett til å få taushetsbelagte opplysninger tilsendt. Dette burde også settes som vilkår for reintallsopplysningene som gis ut etter denne forskriften.

Ny andre og tredje ledd foreslås derfor til bestemmelsen.

«Reineier som blir gjort kjent med opplysninger etter § 6 kan bare bruke opplysningene i den utstrekning det er nødvendig for å vareta reineierens interesser i reinbeitedistriktet. Statsforvalteren skal gjøre reineieren merksam på dette, og pålegge reineieren plikter å hindre at andre får adgang eller kjennskap til reintallene vedkommende har fått innsyn i. Overtreding av taushetsplikt etter dette ledd kan straffes etter [straffelovens § 209](#), dersom vedkommende er gjort merksam på at overtreding kan få slik følge. «

Det foreslås at man bruker straffelovens § 209 som straffebud for brudd på dette, siden den hjemler brudd på taushetsplikt. Videre foreslås det at man har «Taushetsplikt og straff» som overskrift til bestemmelsen.

6. Statsforvalteren har også sett at i noen saker har man behov ut fra saksbehandlingen i enkeltsaker å opplyse reineiere i reinbeitedistriktet om siidaandelenes totale reintall i distriktet. Primært vil dette gjelde siidaandelsledere. Det er derfor ønskelig med en egen hjemmel til statsforvalteren for å gi opplysninger om reintall i forbindelse med behandling av saker hvor det anses som nødvendig, og at statsforvalteren kan ilegge taushetsplikt samtidig. Dette gjelder f.eks. i saker om tilskuddsbehandling og fastsetting av reintall etter reindriftsloven § 60 femte ledd.
7. Det bør også vurderes om denne forskriften har administrative konsekvenser. Da ny offentlighetslov kom i 2009 kom det ganske mange innsynsbegjæringer i begynnelsen som gikk utover saksbehandlingen ellers og medførte lengre saksbehandlingstid. Det kan ikke utelukkes at ikrafttreddelsen av denne forskriften vil øke omfanget av innsynsbegjæringer, men hvorvidt det blir en veldig stor økning har vi lite grunnlag for å si.
8. Statsforvalteren ser også behov for å foreslå en regel i denne forskriften om at også distriktsstyrer som får tilsendt Melding Om Reindrift ilegges taushetsplikt, og kan få strafferettslige konsekvenser om de bryter den. I dag gir vi distriktsstyrer innsyn i Melding Om Reindrift med grunnlag i reindriftsloven § 18 tredje ledd jf. offentlighetsloven § 13 b. Det ville forenklet og vært en mer tydelig regel om den stod i forskriften.

Med hilsen

Kurt Sara (e.f.)
seksjonsleder

Morten John Mikkel Utsi
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent